



# Tapahtumaturvallisuus

Turvallisuutta hvin vuoksi

Santeri Simonen

Yrittäjyys- ja tiimijohtaminen  
Proakatemia

## SISÄLLYS

1	JOHDANTO .....	3
2	SUUNNITELMAT JA LUVAT .....	5
	2.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma .....	5
	2.1.1 Pelastussuunnitelma .....	5
	2.1.2 Turvallisuussuunnitelma .....	6
	2.1.3 Aluesuunnittelu .....	8
	2.2 Ympäristöterveys- ja jätehuoltosuunnitelma.....	9
	2.3 Anniskelulupa.....	10
	2.4 Melulupa .....	10
	2.5 Liikennejärjestely- ja ohjaussuunnitelma.....	10
	2.6 Maankäyttölupa.....	11
	2.7 Infektioturvallisuussuunnitelma .....	11
	2.8 Työturvallisuussuunnitelma.....	12
	2.9 Yleisötilaisuusilmoitus .....	12
3	POHDINTA .....	14
	LÄHTEET .....	15
	Valvira. 2011. Suurten yleisötilaisuuksien hygieeniset järjestelyt ja jätehuolto. Helsinki: Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Luettu 16.12.2021. <a href="https://www.valvira.fi/documents/14444/261239/Valvira_ohje_14_2011.pdf/47034682-2ee8-477d-9ccb-592d8a1b284f">https://www.valvira.fi/documents/14444/261239/Valvira_ohje_14_2011.pdf/47034682-2ee8-477d-9ccb-592d8a1b284f</a> .....	16

## 1 JOHDANTO

Tapahtumalla tarkoitetaan ajallisesti tunneista useisiin päiviin rajattua tilaisuutta, jossa joukko ihmisiä kokoontuu samaan paikkaan yhteisen nimittäjän takia. Tapahtumaan liittyy myös sen rakentaminen ja purkaminen. Tapahtumia on luonteeltaan yksityisiä ja yleisiä. Yksityistilaisuudet eivät lähtökohtaisesti tarvitse lupahallintoa ja merkittävää turvallisuussuunnittelua. Yleisötilaisuuksia kuitenkin koskee merkittävä määrä erilaista lainsäädäntöä, asetuksia sekä ohjeistuksia ja sen määritelmä tulee suoraan kokoontumislain mukaisesti. Yleisötilaisuudet tulevat kokoontumislain mukaan järjestää rauhanomaisesti sekä turvallisesti kaikissa tilanteissa. (Tapahtuma Kuopio 2018, 6)

Tapahtumanjärjestäjä vastaa kaikkien osallistujien turvallisuudesta ja tapahtumaturvallisuudella varmistetaan tämän toteutuminen. Yleisötapahtumat ovat kuluttajaturvallisuuslain tarkoittamia kuluttajapalveluita ja tapahtumanjärjestämisessä tulee noudattaa tämän lain määrittämiä yleisiä vaatimuksia. Jokaisen osallistujan turvallisuus tulee varmistaa; turvallisuutta tehdään hovin vuoksi (Ketonen 2019).

Tapahtumaturvallisuus voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen ja siihen kuuluu kolme ässä. Securitylla tarkoitetaan rakenteita, suunnittelua ja kaikkea konkreettista, safetyllä kaikkea ihmisten tasolla tapahtuvaa tekemistä eli esimerkiksi järjestyksenvalvontaa, vartiointia sekä ensiapua ja servicellä palvelua, jota tapahtumaturvallisuus pohjimmiltaan on. (Ketonen 2019.)

Tapahtumaturvallisuuden tason määrittämisessä pitää ottaa huomioon useita erilaisia seikkoja, kuitenkin hyvä lähtökohta on ottaa huomioon tapahtuman laajuus ja luonne. Näiden yhteisvaikutus määrittää vaativuustason, jolla toimitaan; taso lähtee harrastetasolta ja päättyvät ammattilaistasolle. Samat velvoitteet tapahtuman kokoon suhteutettuna koskevat kaikkia yleisötapahtumia, mutta on eri asia esimerkiksi toteuttaa hätäpoistumisjärjestelyt maaseututorille kuin isolle rockfestivaalille. (Tukes 2021.)

Tässä esseessä käsitellään tapahtumaturvallisuuden eri osa-alueita suunnittelu- ja lupahallinnon näkökulmasta. Erilaisia huomioon otettavia seikkoja ovat ovat

mm. yleisö- ja paloturvallisuus, erilaiset luvat, ympäristöturvallisuus, aluesuunnittelu, ensiapu, järjestyksenvalvonta ja vartiointi, rikosturvallisuus sekä elintarviketurvallisuus.

## 2 SUUNNITELMAT JA LUVAT

Tapahtuman turvallisuuden suunnittelu- ja toteuttaminen vaatii yhteistyötä monien erilaisten sidosryhmien ja toimijoiden kanssa. On ensiarvoisen tärkeää pitää yllä aktiivinen keskusteluyhteys auki erityisesti lupaviranomaisiin, sillä yhdessä ratkaisuja hakemalla prosessin aikana päästään yleensä parhaaseen lopputulokseen kuin sitten, että toimija miettii ratkaisuja yksin. (Poliisi 2021.) Viranomaiset ovat yhteistyökumppaneita eivätkä suinkaan ikäviä asioiden hankaloittajia. Lähtökohtaisesti sekä tapahtumanjärjestäjällä ja viranomaisilla on kuitenkin yhteinen tavoite; saada asiakkaille mahdollisimman turvallinen sekä hyvä asiakaskokemus. Tuleehan turvallisuuden tunteen tarve meille luonnostaan esimerkiksi Maslown tarvehierarkian kautta. (Ketonen 2019.) Turvallisuusasioissa tärkeitä kumppaneita ovat myös tapahtuman turvallisuuden tekijät eli turvallisuusorganisaatio, johon kuuluvat mm. järjestyksenvalvonta, vartiointi, liikenteenohjaajat, ensiapuhenkilöstö sekä turvallisuusjohto. Myös jokaisen tapahtumassa mukana olevan kumppanin ja alihankkijan kanssa käytävää vuoropuhelua ei voi olla liika korostamatta, sillä turvalliset tapahtumat tehdään yhdessä. (Tukes 2021.)

### 2.1 Pelastus- ja turvallisuussuunnitelma

Tärkein turvallisuutta ohjaava dokumentti on pelastus- ja turvallisuussuunnitelma. Se koostuu kahdesta osasta eli pelastussuunnitelmasta ja turvallisuussuunnitelmasta. Näiden liitteeksi saatetaan vielä erikseen liittää esimerkiksi ensiapusuunnitelma, järjestyksenvalvontasuunnitelma sekä aluesuunnitelma. Yleensä nämä kirjoitetaan yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi samaan dokumenttiin, sillä molemmilta edellytetyt asiat omaavat vahvoja leikkauspintoja. Hyvä pelastus- ja turvallisuussuunnitelma vastaa kaikkien eri viranomaisten vaatimukseen tapahtumaturvallisuutta koskien ja on selkeä ohjesääntö tapahtumaa suunniteltaessa, rakentaessa ja toteuttaessa. Viranomaiset myös ohjeistavat näiden dokumenttien yhdistämiseen selkeäksi kokonaisuudeksi. (Poliisi 2021.)

#### 2.1.1 Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelman vaatimus ja määritelmä tulee pelastuslain 16§ pykälästä. Se tulee laatia tilaisuuksiin, joihin kohdistuu ihmisten suuren määrän takia tai

muusta syystä henkilö- tai paloturvallisuusriski. (29.4.2011/379.) Yleensä tämän määritelmänä on käytetty yli 200 henkilön tapahtumaa tai esimerkiksi tulen tai ilotulitteiden käyttöä osana tapahtuman ohjelmaa. Se tulee toimittaa oman alueen pelastusviranomaisille tarkistettavaksi viimeistään 14 päivää ennen tilaisuuden alkua. Pelastusviranomaisen toimittaa sen ensihoidon järjestelyjen osalta hyväksyttäväksi alueen sosiaali- ja terveystalouksista vastaavalle toimijalle.

Pelastussuunnitelman tulee sisältää tiedot tapahtuman riskeistä ja vaaroista. Näiden pohjalta suunnitelmaan tulee kuvata tapahtuman turvallisen järjestämisen edellyttävät ratkaisut sekä luodaan ohjeet tapahtuman henkilöstön sekä asiakkaiden toiminnalle. Vastuullinen tapahtumajärjestäjä sitoutuu näiden ratkaisujen toteuttamiseen tapahtumassa käytännön toteutusvaiheessa.

Suunnitelma voidaan palauttaa puutteelliseksi arvioidessa uudestaan täydennettäväksi pelastusviranomaisen toimesta. Pelastussuunnitelman liitteenä on yleensä aluekartta erilaisine versioineen, tapahtuman koosta riippuva ensiapusuunnitelma, ilmoitukset ilotulitteiden- ja tehosteiden käytöstä sekä mahdollisten vaarallisten aineiden käsittelysuunnitelma. Ensiapusuunnitelmassa tai tämän ollessa osa pelastussuunnitelmaa määritellään tapahtuman ensivasteen taso, määritetään toimintaohjeet sekä todetaan käytännön järjestelyt. Ilotulite- ja tehosteilmoituksessa todetaan näiden takia tarvittavat turvallisuusjärjestelyt, tehostekäyttäjien riittävä osaaminen sekä käytettävät tehostetyypit, Vaarallisten aineiden käsittelysuunnitelmassa tuodaan ilmi vaarallisten aineiden käyttö, niiden takia toteutettavat turvallisuusjärjestelyt ja varotoimenpiteet sekä niiden sijoitus tapahtuma-alueella.

Jotta pelastussuunnittelua ei tarvitsisi aloittaa täysin nolosta Pelastuslaitoksien kumppanuusverkosto on luonut erinomaiset mallipohjat pelastussuunnitelman tekoon. Mallipohjille löytyy myös kattavat täyttämisohteet.

### **2.1.2 Turvallisuussuunnitelma**

Turvallisuussuunnitelman vaatimus tulee kuluttajansuojalaista ja sen yleisistä vaatimuksista (20.1.1978/38). Turvallisuussuunnitelman tarkoituksena on var-

mistaa tapahtuman turvallinen toteuttaminen, siten että kuluttajansuojalain vaatimukset täyttyvät. Se toimitetaan osana yleisötilaisuusilmoitusta alueen poliisilaitokselle ja tarvittaessa pyydettyä turvallisuu- ja kemikaalivirasto Tukesille. (Tukes 2021.)

Turvallisuussuunnitelmassa määritetään tapahtuman eri osa-alueista vastaavat henkilöt, näiden vastualueet sekä viestintä mukaan lukien kriisiviestintä. Turvallisuuksuunnitelmassa voidaan määrittää myös mahdollinen crisis management team, joka vastaa kriisin tapahtuessa tilanteen johtamisesta ja viestinnästä. Ryhmä koostuu tapahtuman eri osa-alueiden kannalta oleellisista henkilöistä ja on tehokas toimielin mahdollisessa kriisitilanteessa, käyttäen hyödyksi turvallisuusasiakirjoihin kirjattuja poikkeustilannesuunnitelmia sekä parasta mahdollista tilannekuvaa. (Ketonen 2019.)

Turvallisuussuunnitelmassa tuodaan pelastussuunnitelman kanssa samaan tapaan esiin erilaiset riskit eli esimerkiksi mahdolliset onnettomuudet ja erityistilanteet sekä niihin varautuminen sekä järjestelyt. Osana tätä voidaan käyttää myös EVA-analyysiä eli pahimpien mahdollisten skenaarioiden määrittämistä (Ketonen 2019). Osana suunnitelmaa luodaan raami, jossa tapahtuma on turvallista järjestää ja mitä tapahtuu, jos tämä raami ylitetään eli tapahtuma joudutaan keskeyttämään tai sulkemaan. Kaikki suunnittelu linkittyy vahvasti tapahtuman aluesuunnitteluun ja rakentamiseen; alueella olevien rakenteiden tulee olla turvallisia ja mahdollistaa turvallinen osallistuminen.

Ohjelmasuunnittelulla voidaan myös vaikuttaa turvallisuuteen. On merkityksellistä miten ihmisillä on aikaa saapua tai siirtyä alueelle tai miten eri ohjelma-merot ja toiminnot asettuvat päivän ohjelmassa. Ne vaikuttavat merkittävästi siihen, miten ihmismassat toimivat. Ihmisten toiminnan vaikea ennakoitavuus erityisesti poikkeus, onnettomuus ja vaaratilanteissa on merkittävä turvallisuussuunnittelussa huomioon otettava asia.

Turvallisuussuunnitelman osasi on luonnollista liittää järjestyksen ylläpitoon liittyvät suunnitelmat, jotka koskevat järjestyksenvalvontaa ja vartiointia. Näissä käydään läpi vastuut ja vastuuhenkilöt, sijoittuminen, toimintaohjeet erilaisissa tilan-

teissa sekä viestintä. Turvallisuusorganisaatio - joka käsittää järjestyksenvalvonnan, vartiointin, ensiavun sekä turvallisuusjohdon - on merkittävässä osassa turvallisen tapahtuman onnistumisen kannalta ja heidän ennakoivalla toiminnallaan voidaan estää vakavia riskejä erityisesti asiakasrajapinnassa. Kokonaiskuvassa jokaisella tapahtumaa tekevällä toimijalla on velvollisuus toimia turvallisen tapahtuman eteen ja puuttua etupainotteisesti turvallisuutta vaarantavaan toimintaan kaikilla tapahtuman osa-alueilla kaikissa tapahtuman vaiheissa rakentamisesta-vetoon ja vedosta-purkuun.

Ohjeet turvallisuusasiakirjan tekoon löytyvät Tukesin sivuilta.

### **2.1.3 Aluesuunnittelu**

Mitä suuremmaksi tapahtuman tuotanto ja koko kasvaa sitä merkittävämpää on huolellinen aluetuottaminen & suunnittelu. Laadukkaasti toteutettu aluesuunnittelu tekee asiakaskokemuksesta erinomaisen, saa asiakkaan kuluttamaan & käyttämään mahdollisimman paljon tapahtuman eri oheistoimintoja ja ennen kaikkea takaa jokaisen osallistujan turvallisen osallistumisen. Aluesuunnittelussa tulee ottaa huomioon kaikki mahdolliset tapahtuman turvallisuuteen liittyvät seikat tapahtuma-alueella. Aluesuunnittelu ohjenuorina toimivat esimerkiksi pelastuslaki sekä Suomen rakentamismääräyskokoelma

Merkittävimpänä näistä on riittävät & turvalliset massa-alueet, joilla yleisö seuraa tapahtumaa sekä riittävät väistöalueet, jotka voidaan ottaa käyttöön, jos tapahtuu vaaratilanne. Näiden lisäksi ensiarvoisen tärkeitä ovat riittävät hätäpoistumistiet sekä pelastustiet. Tapahtuma-alue tulee olla mahdollista tyhjentää kokonaisuudessaan 8 minuutissa. (Tukes 2019.)

Massa-alueella maksimitiheytenä pidetään noin 3 henkilöä neliöllä ja tämä koskee ainoastaan katselualueita eli ns. lavan edustoja. Hyvänä nyrkkisääntönä voidaan pitää 1 henkilöä neliöllä koko tapahtuma-aluetta tarkastellessa. Näitä mittareita seuraamalla ja tapahtuma-alueen erityispiirteet huomioon ottaen pystytään määrittämään ja laskemaan tapahtuma-alueen maksimikapasiteetti sekä riittävät poistumisjärjestelyt. (Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2020.)



On tärkeää muistaa, että tapahtuma-alueen bruttopinta-alasta poistetaan kaikki, jolloin jää jäljelle todellinen käytettävissä oleva pinta-ala. Laadukkaasti toteutuksessa aluesuunnittelussa massa-alueet, rakenteet, hätä- ja pelastustiet sekä väistö- ja huoltoalueet sekä reitit toimivat kaikki hyvin yhteen toisiaan häiritsemättä. Aluesuunnittelussa otetaan huomioon lisäksi energia- ja vesijohtoverkot sekä niiden turvallinen sijoittaminen, aluerajaaminen, turvallisuusinfrastruktuurin ja palveluiden riittävä määrä alueella ja optimaalinen sijainti sekä kaikki asiat, jotka voivat tapahtuma-alueella vaikuttaa sen turvalliseen toteuttamiseen. Tarvittaessa osana aluesuunnittelun prosessia saatetaan joutua hakemaan toimenpide- tai rakennuslupia toimipaikan rakennusviranomaiselta.

Hyvin toteutettu aluetuotanto- ja suunnittelu ohjaa käytännön tapahtuman toteutusta yhdessä pelastus- ja turvallisuussuunnitelman kanssa. Se liitetään erilaisina karttoina ja kuvina - yleensä useina sellaisina - osaksi turvallisuus ja pelastussuunnitelmaa.

## **2.2 Ympäristöterveys- ja jätehuoltosuunnitelma**

Jos tapahtuma on kooltaan merkittävä - jonka rajana pidetään yleensä yli 500 henkilöä - tapahtumasta tulee laatia ympäristöterveys- ja jätehuoltosuunnitelma. Se voidaan rakentaa yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Ympäristösuunnitelmassa määritellään kaikki tapahtuman merkittävät ympäristövaikutukset esimerkiksi jätevesien käsittely ja vaaralliset aineet, riskit ympäristön vahingoittumiselle, tapahtuman majoitus- ja leirintäalueet ja niiden ehkäisy sekä mahdolliset meluhaitat. Tilapäisistä majoitus ja leirintäalueista saattaa joutua tekemään myös erillisen ilmoituksen jo 3 kuukautta ennen tapahtumaa ja tämän käsittelevä toimielin voi vaihdella kuntakohtaisesti. (Valvira. 2011.)

Terveysosassa määritellään esimerkiksi tapahtumassa toimivat elintarvike- sekä anniskelutoimijat sekä heidän vastuuhenkilöt ja riittävät saniteetti- ja käsihygieniaratkaisut sekä puhtaan käyttöveden huolto. Jätehuoltosuunnitelmaan kuvataan erilaisten jätelajikkeiden keräys ja käsittely, jätehuollon ratkaisut tapahtuma-alueella sekä saniteetti- ja hulevesilajikkeiden käsittely. Yleensä sekä jätehuoltoon ja terveysturvallisuuteen liittyen käsitellään myös tapahtuman aikaista siivoamista sekä tapahtuma-alueen loppusiivousta.

Suunnitelmassa on luonnollista osana myös pohtia ja suunnitella tapahtuman kestävyyttä ylipäätään laajemmin, sillä sen käytännön toteuttaminen linkittyy vahvasti käytännön ratkaisuihin. Suunnittelu parantaa parhaassa tapauksessa tapahtuman turvallisuutta ja saman aikaisesti parantaa asiakaskokemusta sekä tuottaa lisäarvoa tapahtuman brändille.

### **2.3 Anniskelulupa**

Suomessa alkoholin myyntiä ja anniskelua varten tarvitaan anniskelulupa, jonka hakee yleensä tapahtuman ravintoloitsija. Sen edellytys tulee anniskelulaista. Tapahtuman mahdollinen anniskelu vaikuttaa moneen muuhun turvallisuusseikkaan, kuten järjestyksenvalvontaan sekä aluesuunnitteluun. (1102/2017)

### **2.4 Melulupa**

Melua ja tärinää aiheuttavasta toiminnasta tulee tehdä ilmoitus toimipaikan ympäristöviranomaiselle viimeistään 30-vuorokautta ennen tapahtuman alkamista. Toimitettujen tietojen pohjalta ympäristöviranomainen tekee melupäätöksen, jonka ehtoja on noudatettava. Luvan avulla suojellaan sekä meluhaitasta kärsiviä lähialueita, että tapahtuma-alueella olevaa yleisöä. Rikkomuksesta voi joutua maksamaan uhkasakkoja. Meluasioiden merkitys korostuu erityisesti kaupunkiympäristössä toimiessa ja voi pahimmillaan aiheuttaa huonosti hoidettuna tapahtumajärjestäjälle isoja ongelmia. Melunpäätöksessä yleensä veloitetaan tapahtumajärjestäjä jakamaan esimerkiksi tiedotteet lähiasukkaille ja seuraamaan tapahtumasta aiheutuvaa melusaastetta tapahtuman kokoon suhteutetuin ehdoin. (382/1987, 13§)

### **2.5 Liikennejärjestely- ja ohjaussuunnitelma**

Jos tapahtuma vaatii järjestelyjä liikenteen kannalta asiassa, tulee olla mahdollisimman aikaisessa vaiheessa joko alueen kuntaa tai ELY-keskukseen riippuen millaisella alueella kulloinkin toimitaan. Suunnitelmassa esitetään tarvittavat tapahtuman vaatimat liikennejärjestelyt, vaikutukset lähiympäristöön ja liikennejär-

jestelyjen käytännön toteuttaminen. Prosessissa on tärkeää käydä dialogia alueen asiasta vastaavan viranomaisen kanssa, jolloin päästään parhaisiin ratkaisuihin. Suunnitelman pohjalta viranomainen laatii tarvittaessa tienkäyttö- ja katualueluvut järjestäjän käyttöön.

Suunnitelmassa kuvataan tarvittaessa myös tapahtuman vaatimat liikenneohjausjärjestelyt ja niiden toteuttaminen sekä yleisille tiealueille, että parkkialueilla. Suunnitelmaan on hyvä liittää ohjeistus henkilöstön ohjeistus poikkeustilanteissa liikenteenohjaustehtävissä. Liikenteenohjaajat tulee ilmoittaa henkilötunnusten muodossa Poliisille esimerkiksi osana liikennejärjestely- ja liikenteenohjaussuunnitelmaa.

## **2.6 Maankäyttölupa**

Jotta tapahtumanjärjestäjä voi saada käyttöönsä jonkin julkisen alueen esimerkiksi puiston tai kävelykadun hänen tulee hakea tämän käyttöön toimipaikan maanhallintaviranomaiselta maankäyttölupa. Maankäyttölupa haetaan maankäyttölupahakemuksella, jonka voi muotoilla vapaasti tai halutessaan voi käyttää eri paikkakuntien tarjoamia valmiita pohjia. Maankäyttöluvan kanssa suositellaan olemaan ajoissa liikkeellä, sillä niiden käsittely voi viedä aikaa. Yhtä lailla, jos alue on yksityisen omistajan hallinnassa tai muu valmis tapahtumatila alueesta- tai tilasta tulee laatia vuokrasopimus, joka toimii täten maan- tai paikan käyttölupana. (Liveto 2021.)

## **2.7 Infektioturvallisuussuunnitelma**

Ennen kevättä 2020 tapahtuma-alalla ei ainakaan aktiivisesti ole käytetty termiä infektioturvallisuus, mutta se on noussut kantavaksi teemaksi kuluneiden muutamien vuoden aikana. Korona aikana järjestettyjen tilaisuuksien raamit ovat tulleet ministeriö tason viranomaisilta ja infektioturvallisuussuunnitelmalla todennetaan näiden järjestelyjen käytännön toteutus kyseisessä tapahtumassa. Koronatilanteesta riippuen tartuntautuviranomaiset saattavat vaatia infektioturvallisuussuunnitelmia tapahtuman järjestämisen edellyttämiseksi eli suunnitelmat tulee toimit-

taa alueen sote asioista vastaavalle toimijalle. Tapahtumarajoitusten toimeenpanoa valvoo aluehallintovirastot ja niiden ehtojen laiminlyömisestä voidaan asettaa uhkasakkoja.

Infektioturvallisuuden kannalta merkittävää on esimerkiksi kävijämäärä, mahdolliset lohkomiset sekä ihmisten kohtaamisten vähentäminen ja kulkemisen ohjaaminen. Yhtä lailla merkittävää on käytännön hygieniajärjestelyjen toteuttaminen, johon lukeutuu esimerkiksi käsihygienian käytännön ratkaisut, maskipolitiikka sekä tapahtuman aikainen siivoaminen sekä yleisölle infektioturvallisuudesta ennakoon ja tapahtuman aikana viestiminen.

## **2.8 Työturvallisuussuunnitelma**

Tontut eivät rakenna tapahtumia vaan ihmiset. Yleensä tapahtumien rakentamiseen liittyy työturvallisuusmielessä riskialttiita tilanteita. Aluehallintovirastot vastaavat työturvallisuuden valvonnasta ja työturvallisuusasiat koskevat myös tapahtumatoimialaa siinä missä muitakin. Edellytys turvalliselle työympäristölle ja työn tekemiselle tulee työturvallisuuslaista. (23.8.2002/738)

Jos tapahtuman on kooltaan merkittävä, siellä työskentelee paljon henkilökuntaa tai sen rakentamiseen liittyy merkittäviä riskejä - joita tapahtumien toimialalla usein on - tapahtumalle olisi hyvä rakentaa työturvallisuussuunnitelma. Työturvallisuussuunnitelmassa määritellään keskeiset riskit eri tasoilla, niiden tunnistaminen sekä varautuminen ja hallinta. Lisäksi suunnitelmaan voidaan antaa toimintaohjeet - käytännön tekemisestä, turvavarusteista ym. - erityisesti tapahtumien rakennus ja purkuvaihetta. Näihin on osallisena yleensä paljon ihmisiä, koneita, liikennettä sekä esimerkiksi nostotyötä ja väliaikaisten rakenteiden kanssa toimimista.

## **2.9 Yleisötilaisuusilmoitus**

Pääsääntöisesti yleisötapahtumasta pitää tehdä aina ilmoitus järjestämispaikan poliisilaitokselle. Yleisötilaisuusilmoitus tunnetaan siis myös huvilupana tai poliisilupana. Yleisötilaisuusilmoituksen vaatimus tulee kokoontumislaista. Poliisi on yleisötilaisuudelle lopullisen luvan myöntävä viranomainen ja se arvioi erityisesti

tapahtuman vaikutusta alueen turvallisuudelle sekä tapahtuman järjestyksenpidoollisia toimenpiteitä. (Poliisi 2021.) Yleisötilaisuusilmoituksen vaatimus tulee koontumislaita (22.4.1999/530, 14§).

Yleisötilaisuusilmoitus nivoo yhteen kaiken muun tapahtuman lupahallinnon, sillä esimerkiksi kaikki tässä ennen mainitut asiat kuuluvat sen liitteeksi. Hyvin tehty turvallisuussuunnittelu sekä lupien asianmukainen hakeminen tekevät myös poliisi päätösprosessista yksinkertaisemman, sillä kaikki oleellinen on lähtökohtaisesti yleisötilaisuusilmoituksen liitteenä. Tällöin poliisi voi keskittyä liitteiden ja lisätietojen kysymisen sijaan arvioimaan tilaisuuden järjestämisedellytyksiä. Ilmoitus tulee jättää viimeistään 5 vuorokautta ennen tilaisuuden alkua, mutta mitä suurempi tapahtuma on kyseessä sitä aiemmin, ilmoitus tulee jättää käsiteltäväksi.

Poliisiluvan itsensä merkittävät seikat ovat yleisen järjestyksen ylläpitämiseen liittyvät seikat, jotka löytyvät yleensä pelastus- ja turvallisuussuunnitelmasta. Tämä tarkoittaa käytännössä järjestyksenvalvontaa, vartiointia sekä liikenteenohjausta sekä esimerkiksi kiinniotettujen säilytystiloja ja voimankäyttövälineitä turvallisuushenkilökunnalla. Kaikkien em. tehtävissä toimivien tiedot tulee toimittaa osana yleisötilaisuusilmoitusta.

### 3 POHDINTA

Tapahtumaturvallisuus on laaja kokonaisuus, josta tässä esseessä raapaistiin vastaa pintaa ja ainoastaan suunnitteluvaihetta. Tapahtumaturvallisuuden toteuttamiseen haastetta tuo hyvin erilaiset ja toisinaan sekavatkin käytännöt ympäri Suomea, sillä samaa asiaa saattaa käsitellä Hangossa aivan eri toimielin kuin esimerkiksi Oulussa. Kuitenkin esimerkiksi pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on tehnyt erinomaista työtä yhtenäistäessään erilaisia toimintamalleja ympäri Suomea, joka helpottaa tapahtumajärjestäjien - erityisesti kiertävien sellaisten - työtä.

Internetistä on saatavalla valtavasti tietoa liittyen tapahtumaturvallisuuteen niin suomeksi kuin englanniksi. Suomalaiset viranomaiset ovat tehneet myös erinomaisia ja selkeitä kattavia ohjeita, mutta niitä voi olla toisinaan haastavaa löytää. Tärkeää on kuitenkin suhteuttaa turvallisuussuunnittelu sekä järjestelyt tapahtuman riski tasoon.

Lopulta tapahtumaturvallisuuden tekevät käytännössä ihmiset eli vaikka suunnittelu ja hallintotyö olisi erinomaista, mutta kuitenkin toteutus ala-arvoinen se ei auta merkittävästi siinä kohtaa, kun asiat alkavat mennä pieleen. Siksi kaiken tapahtuman toteuttamassa olevan henkilökunnan ja erityisesti avainhenkilökunnan kanssa on tärkeää käydä kaikki asiat huolellisesti läpi ennen tapahtumaa ja ennen käytännön toteutuksen alkamista. Tällöin suunnitelmat heräävät käytännön toteutusvaiheessa eloon ja kaikilla on kuva siitä mitä tapahtuu, kun kaikki ei menekään suunnitelmien mukaan.

Myös jo alussa korostettu viranomaisyhteistyö on tärkeää ja jatkuu aina tapahtumaan toteutusvaiheeseen ja viranomaiskierroksiin asti. Kun kaikki ovat samalla puolella ja vetävät yhtä köyttä saadaan aikaiseksi turvallisia tapahtumia ja huipuluokan asiakaskokemuksia.

## LÄHTEET

Anniskelulaki. 1102/2017.

Liveto. 2021. Maankäyttölupa. Jyväskylä: Liveto oy. Luettu 15.12.2021

<https://materials.liveto.io/tapahtumanpelikirja/luvat/maankayttolupa>

Meluntorjuntalaki. 382/1987.

Pelastuslaki. 29.4.2011/379.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto. 2020. Henkilökapasiteetti ulkotapahtumissa. Helsinki: Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto. Luettu 14.12.2021.

[https://pelastuslaitokset.fi/julkaisu/henkilokapasiteetti\\_ulkotapahtumissa](https://pelastuslaitokset.fi/julkaisu/henkilokapasiteetti_ulkotapahtumissa)

Poliisi. 2021. Yleisötilaisuudet. Helsinki: Poliisi. Luettu 15.12.2021

<https://poliisi.fi/yleisotilaisuudet>

Tapahtuma Kuopio. 2018. Tapahtumajärjestäjän opas. Kuopio: Kuopion kaupunki. Luettu 16.12.2021.

[https://tapahtumakuopio.fi/wp-content/uploads/2019/04/Tapahtumajarjestajan\\_opas\\_2018-1.pdf](https://tapahtumakuopio.fi/wp-content/uploads/2019/04/Tapahtumajarjestajan_opas_2018-1.pdf)

Tukes. 2021. Tapahtumaturvallisuus. Helsinki: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Luettu 15.12.2021.

<https://tukes.fi/tapahtumaturvallisuus>

Tukes. 2019. Suur- ja massatapahtumien yleisöturvallisuus. Helsinki: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Luettu 15.12.2021.

<https://www.slideshare.net/Tukesinfo/suur-ja-massatapahtumien-yleisturvallisuus>

Työturvallisuuslaki. 23.8.2002/738.

Ketonen, V. 2019. Tapahtumaturvallisuus. Koulutus. 21.9.2019. Parola.

Kokoontumislaki. 22.4.1999/530.

Kuluttajansuojalaki. 20.1.1978/38.

Valvira. 2011. Suurten yleisötilaisuuksien hygieeniset järjestelyt ja jätehuolto. Helsinki: Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. Luettu 16.12.2021.  
[https://www.valvira.fi/documents/14444/261239/Valvira\\_ohje\\_14\\_2011.pdf/47034682-2ee8-477d-9ccb-592d8a1b284f](https://www.valvira.fi/documents/14444/261239/Valvira_ohje_14_2011.pdf/47034682-2ee8-477d-9ccb-592d8a1b284f)





